

1	Sisällysluettelo	
2	TUTKIMUSLUVAN HAKEMINEN	1
3	TIETOJÄRJESTELMIEN KÄYTTÖ, TIETOSUOJA JA EETTISET KÄYTÄNNÖT	2
3.1	Tietojärjestelmistä tarvittavien tietojen käyttö	2
3.2	Tutkimusaineiston suojaus	3
3.3	Muut luvat.....	3
4	HAKEMUKSEN LIITTEET	4
5	TUTKIMUKSEN VALMISTUMINEN	4

OHJEET TUTKIMUSLUVAN HAKIJALLE

2 TUTKIMUSLUVAN HAKEMINEN

- Tampereen kaupungin organisaatiosta tehtäviin tutkimuksiin, selvityksiin ja opinnäytteisiin tarvitaan pääsääntöisesti tutkimuslupa. Tutkimuslupa on tutkimuskohtainen ja sen hakee tutkimuksesta vastaava henkilö tai päätutkija.
- Kaupungin tutkimuslupakäytäntöjä ohjaa kaupungin konsernimääräys (10.4.2019), joka löytyy alla mainitun linkin kautta. Siinä määritellään myös milloin tutkimuslupaa ei tarvita. Kaupungin omista intresseistään tilaamissa tutkimuksissa menetellään tutkimus- tai hankintasopimusmenettelyn mukaisesti.
- Tutkimuslupa haetaan e-lomakkeella, joka löytyy kaupungin ulkoisilta verkkosivuilta osoitteesta www.tampere.fi/tutkimusluvat.
- Tutkimuslupahakemuslomakkeeseen täytetään ne kohdat, jotka ovat tarpeellisia kyseisen tutkimuksen kannalta.
- Tutkimuslupalomake täytetään soveltuvin osin myös silloin, kun kyse on esimerkiksi valtakunnallisesti toteutettavasta tutkimushankkeesta, jossa myös Tampere on tutkimuskohteena.
- Tutkimusluvan myöntäminen edellyttää, että luvan hakija on ollut henkilökohtaisesti yhteydessä siihen kaupungin yksikköön, johon tutkimus kohdistuu ja että tutkimuksen toteuttamisesta on sovittu kyseisessä yksikössä. Tässä yksikössä nimetään yhteyshenkilö tutkimusta varten.
- Kaupungin yksiköiden yhteyshenkilöiden tehtävänä on avustaa tarvittaessa tutkimuksen käytännön järjestelyissä kaupungin osalta.
- Mikäli tutkimus kohdistuu useampaan kuin yhteen saman toimialan tai palvelualueen samanlaiseen yksikköön (esim. eri päiväkoteihin tai kouluihin), niin riittää, että yhteyshenkilö on nimetty yhdestä yksiköstä. Näissä tapauksissa tutkimuslupaa haetaan kaikkia yksiköitä koskien yhdellä lomakkeella.

- Jos tutkimus kohdistuu useampaan erilaiseen yksikköön, niin tällöin kussakin näissä yksiköissä tulee olla yhteyshenkilö tutkimukselle.
- Lupahakemuksessa kysytyt tiedot tulee olla huolellisesti täytettynä. Luvan myöntäjä voi pyytää tutkijalta lupapäätöksen tekemistä varten tarpeelliseksi katsomiaan lisätietoja.
- Tutkimuslupahakemukseen tulee aina liittää tutkimussuunnitelma sekä tietyissä tutkimuksissa muita dokumentteja, kuten lausuntoja ja tieteellisen tutkimuksen rekisteriseloste.
- Tutkimuslupahakemus siirtyy e-lomakkeen kautta käsittelyyn, jonka vaiheista lähtee e-lomakkeelta automaattinen ilmoitus hakijalle, kaupungin yhteyshenkilöille sekä opinnäytteiden osalta myös työn ohjaajalle heidän hakemuksessa ilmoitettuun sähköpostiosoitteeseen.
- Myös lupapäätöksestä lähetetään hakijalle sekä edellä mainituille henkilöille ilmoitus sähköpostitse.
- Tutkimuksen tekeminen voidaan aloittaa vasta, kun tutkimuslupa on myönnetty.

3 TIETOJÄRJESTELMIEN KÄYTTÖ, TIETOSUOJA JA EETTISET KÄYTÄNNÖT

- Tutkimusaineiston sisältämien henkilötietojen käsittelyssä tulee noudattaa EU:n yleistä tietosuojasetusta sekä tietosuojalakea. Jos tutkimuksessa käsitellään henkilötietoja, tulee henkilöiden informointia varten laatia tietosuojeseloste, joka sisältää selosteen tutkimuksen henkilötietojen käsittelytoimista. (ks. <https://tietosuoja.fi/henkilotietojen-kasittely>)

Yliopistojen ohjeistukset henkilötietojen käsittelystä tutkimuksissa:

<https://www.jyu.fi/fi/yliopisto/tietosuojailmoitus/tutkimuksen-tietosuojaohjeet-ja-mallipohjat/henkilotietojen-kasittely-tieteellisessa-tutkimuksessa>

<https://www.aalto.fi/fi/palvelut/henkilotietojen-kasittely-tutkimuksessa>

<https://www.fsd.uta.fi/aineistonhallinta/fi/tutkittavien-informointi.html>

3.1 Tietojärjestelmistä tarvittavien tietojen käyttö

- Mikäli tutkimusaineistona käytetään Tampereen kaupungin rekistereihin tallennettuja asiakas-, potilas- tai henkilötietoja, yksilöidään käytettävät tiedot ja tietojärjestelmät tutkimuslupalomakkeeseen. Viranomaisen henkilörekisteristä saa antaa henkilötietoja julkisuuslain (621/1999) 16.3 § nojalla.
- Tutkimuksen yhteyshenkilö määrittelee tietotarpeen ja käytettävät järjestelmät yhdessä tutkijan kanssa. Henkilörekisteritietojen luovuttaminen edellyttää, että yhteyshenkilö perehdyttää tutkijan Tampereen kaupungin tietosuojakäytäntöihin.

- Tiedot tietojärjestelmistä hankitaan tutkijalle ensisijaisesti siten, että tutkimuksen yhteyshenkilö tulostaa tiedot järjestelmästä omilla tunnuksillaan. Jos tämä ei ole mahdollista, voidaan tutkijalle antaa tarvittavat käyttöoikeudet tietojärjestelmään.
- Tutkimuksen yhteyshenkilö huolehtii oikeuksien hakemisesta järjestelmän pää- tai vastuukäyttäjältä sekä tarvittavan tietoturvaperehdyttämisen antamisesta. Tämä tapahtuu täyttämällä ja allekirjoittamalla "Hakemus tietojärjestelmien käyttöoikeuksiin"-lomake, joka haetaan järjestelmien pääkäyttäjiltä.
- Pegasos-järjestelmän käyttöoikeudet luovuttaa hyvinvointipalvelujen arkisto. Järjestelmien käyttäjätunnukset ovat henkilökohtaiset ja ne haetaan jokaiselle tutkijalle erikseen.
- Lisäksi tutkijan tulee allekirjoittaa "Tietojen ja tietojärjestelmien käyttö- ja salassapitositoumus".
- Käyttöoikeus rajataan tietylle ajalle ja vain tutkimusta koskeviin tietoihin.
- Mikäli aineiston keruu edellyttää järjestelmätasoisia tietokantapoimintaa, yhteyshenkilö selvittää tietohallintoyksiköstä tiedonsiirtoon koskevat käytännöt ja kustannukset. Lähtökohtaisesti kustannuksista vastaa tutkija.

3.2 Tutkimusaineiston suojaus

- Asiakastiedot ovat salassa pidettäviä
- Aineistonkeruulomakkeet tulee suunnitella siten, että tunnistetiedot voidaan erottaa ja hävittää. Aineisto analysoidaan ilman tunnistetietoja tai henkilötiedot salakirjoitetaan aina kun se on mahdollista.
- Tutkimuksen tekijän tulee käsitellä tietoja huolellisesti ja tutkittavien yksityisyyttä suojaten.
- Kun henkilötiedot eivät ole enää tarpeen tutkimuksen suorittamiseksi tai sen tulosten asianmukaisuuden varmistamiseksi, tutkimuksessa syntyvät yksittäisten henkilöiden tietoja koskevat rekisterit hävitetään tai muutetaan sellaiseen muotoon, ettei tiedon kohde ole niistä tunnistettavissa.
- Aineiston arkistointitapa ja -paikka kuvataan lupahakemukseen. Pääsääntöisesti aineistojen on oltava käytettävissä jatkotutkimuskäyttöön Tampereen kaupungissa.

3.3 Muut luvat

- Tutkijan tulee selvittää, tarvitaanko tutkimuksen toteuttamiseksi lisäksi muita lupia. Esimerkiksi alaikäisten haastatteluihin ja kyselyihin tarvittavissa lupakäytännössä noudatetaan Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ihmistieteisiin kuuluvien tutkimusalojen eettisen ennakoarvioinnin periaatteita, ks. <https://www.tenk.fi/fi/eettinen-ennakoarviointi-ihmistieteissa>.
- Myös lääke- ja hoitotieteellisiin tutkimuksiin saatetaan tarvita eettisen toimikunnan lausunto. Eettisen toimikunnan lausunto tarvitaan aina silloin, kun potilaan fyysiseen tai psyykkiseen koskemattomuuteen puututaan potilaslain mukaisesti (laki lääketieteellisestä tutkimuksesta 488/1999, laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992, laki sosiaalihuoltolain asiakkaan asemasta ja oikeuksista

812/2000 sekä niihin myöhemmin säädetyt muutokset, joilla lakien soveltamisalaa laajennetaan).

- [Tampereen yliopistollisen sairaalan erityisvastuualueen alueellinen eettinen toimikunta](#) antaa lausuntoja Pirkanmaan sairaanhoitopiirissä ja sen erityisvastuualueella tehtävistä ihmiseen sekä ihmisen alkioon ja sikiöön kohdistuvista lääketieteellisistä tutkimuksista lääketieteen tutkimuslain perusteella.
- Pirkanmaan sairaanhoitopiirin eettinen toimikunta ei anna lausuntoa AMK-tasoisista tutkimuksista, vaan niille myönnetty Tampereen kaupungin tutkimuslupa on riittävä.
- Lisätietoja PSHP:n eettisen toimikunnan lausuntojen antamisesta on sen verkkosivuilla <https://www.tays.fi/eettintoimikunta>.
- [Tampereen alueen ihmistieteiden eettinen toimikunta](#) huolehtii alueellaan yliopistojen, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten ihmistieteisiin kuuluvan ei-lääketieteellisen tutkimuksen eettisen ennakoarvioinnin järjestämisestä sekä ohjaa lausunnoillaan ja toiminnallaan mainitun tutkimuksen eettisyyden kehittymistä alueellaan. Lisätietoja toimikunnan lausuntojen antamisesta on sen verkkosivuilla, ks. [Tampereen alueen ihmistieteiden eettinen toimikunta](#).
-

4 HAKEMUKSEN LIITTEET

- Hakemukseen tulee liittää aina tutkimussuunnitelma.
- Hakemukseen voidaan lisätä myös muita luvan myöntämisen kannalta tarpeellisia lisätietoliitteitä.
- Tutkimuslupaa valmisteleva yksikkö voi pyytää hakijalta tarpeelliseksi katsomiaan lisätietoja.
- Mikäli eettinen toimikunta on antanut tutkimusta koskevan lausunnon, se liitetään hakemukseen.

5 TUTKIMUKSEN VALMISTUMINEN

- Tutkimuksen tekijän on toimitettava valmis tutkimus tutkimusluvassa mainitulle kaupungin yhteyshenkilölle. Lisäksi hänen tulee lähettää tieto valmistuneesta tutkimuksesta osoitteeseen tietojohtaminen@tampere.fi ja viestiin tulee liittää linkki digitaalisesti saatavaan tutkimukseen.

Lisätietoja perustutkimuksen tutkimuslupahakemuksesta voi tiedustella sähköpostitse seuraavista osoitteista tutkimus@tampere.fi tai tietojohtaminen@tampere.fi.

Lisätietoja potilastutkimuksen tutkimuslupahakemuksesta voi tiedustella sähköpostitse osoitteesta potilastutkimus@tampere.fi. Potilastutkimus on lääketieteellinen tutkimus ja/tai potilastietoihin kohdentuva rekisteritutkimus Tampereen kaupungilla. Potilastutkimuslupaa haetaan sähköisesti omalla lomakkeella, joka löytyy kaupungin ulkoisilta verkkosivuilta

Konsernihallinto
Strategia- ja kehittämissyksikkö

20.1.2020

<https://www.tampere.fi/tampereen-kaupunki/tietoa-tampereesta/tutkimukset-ja-julkaisut/tutkimukset.html>

Ennen kun hakija ryhtyy täyttämään potilastutkimuslupahakemuksen lomaketta, häntä pyydetään olemaan yhteydessä kehittämissuunnittelija Mari Harjuun puhelimitse 040 8007608.

TAMPEREEN KAUPUNKI

Strategia- ja kehittämissyksikkö
Tietojohtaminen
Kehittämiskoordinaattori Jarmo Lehtinen
jarmo.lehtinen@tampere.fi

